

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{4}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

©. ®.

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

©. ®.

To' ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Spre desnodământ?

În marile simfonii, finalul se caracterizează printr'o mai tumultuoasă ciocnire și învălmășală a sunelelor, după care urmează, într'o rupere bruscă, tăcerea deplină.

Tumultul și învălmășala aceasta merge crescendo, cu încheierea fiecărui act, ajungându-și maximul, la actul din urmă.

Tot astfel stăm și cu uriașă încăierare a războiului mondial. După ciocnirile grozav de sângeroase — dar totuși de calibru mai mic — ale celor nouă luni de încăierare, urmează deodată evenimente sguduitoare, cari ne fac impresia, că vor avea efecte *decisive*, în ce privește soarta războiului. Balanța oscilă până acum în nesigurantă, — plecându-se când într'o parte când într'altă, marcând biruinți și pierderi, ce se asemănau așa de mult dela o partidă la alta. Se nămolise, par'că, în vremea din urmă, călărețul din tabloul lui Stuck, care trecea nepăsător, strivind sub copitele calului: oameni și animale, ruine și noroi...

Lumea aștepta cu nerăbdare un eveniment, o oscilare mai puternică a balanței, ce părea că se oprise cu totul.

Evenimentul a urmat.

Biruințele trupelor din Carpați, începând cu aceea dela Gorlițe sunt de natură decizivă, ales când e vorbă de respingerea Rușilor pe un front de 150 kilometri, de zeci de mii prizonieri și însemnate prăzi de războiu. După respingerea Rușilor din Bucovina — acesta era până acum rezultatul cel mai important — vedem, că rândurile lor se îm-

prăștie și în Galiția, începând din crestele Carpaților, căci cea din urmă depeșă oficială ne aduce vestea, că nu mai e nici urmă de dușman pe pământul Ungariei.

Așadar toate opintirile enorme, toate eforturile și viețile, ce le-a jertfit colosul dela Nord pentru a rupe frontul nostru și a invada în inima țării, au rămas zădarnice.

A cheltuit sume enorme, a pierdut zeci și zeci de mii de oameni, și după opintire de atâtea luni, se pomenește tot la locul de unde a plecat.

Ei bine, un eveniment atât de important, ca ruperea frontului rusesc, nu poate să inspire gânduri mai serioase dușmanului. Nu-l poate convinge oare, că și tentativele de încordare din viitor se vor prăbuși tot ca cele de până acum? Nu-i poate sugera ideea, că, stând astfel lucrul, continuarea războiului e un *non-sens*, căci nici nu mai e războiu, ci măcel?

Toate aceste întrebări ar trebui bine cumpănite de beligeranții ententei, cari își închipuiau, că e de ajuns forța numerică covârșitoare pentru a schimba harta Europei, după bunul tău plac.

Noul împrumut de războiu.

Excelența Sa părintele mitropolit publică în circularul mai nou, adresat oficiilor parohiale, următorul rescript ministerial:

„Este de prevăzut, că guvernul spre a acoperi spesele războiului în scurtă vreme va recurge la un nou împrumut de războiu. Intreagă societatea maghiară va avea din nou prilej, să dovedească în fața mării lupte naționale spiritul său de jertfă gata spre fapte

și încrederea națiunii maghiare pusă în viitor.

„Ar fi a bună seamă de prisos, să espun înaintea Excelenței tale momentozitatea afacerii și mărimea datorinței, carea se va impune tuturor celor ce posed încrederea concetățenilor săi și cu înrăurința sa morală pot, să facă oare ce în interesul mării afaceri naționale. Nu mă îndoesc, că în ce chip ori ce silință patriotică așa și aceasta poate, să conteze, fără deosebire de confesiune, la sprijinul clerului înalt maghiar, și că Excelența Ta încă va îndemna preoțimea de sub conducerea ei arhierescă, să conlucre cu energie în interesul afacerii acesteia.

„În vreme ce mă îndreptez cu toată încrederea către Excelența Ta cu rugarea aceasta, cu o cale îi atrag preaprețuita-i luare aminte la o împrejurare foarte importantă. Pe cât este de dorit, ca capabilitatea materială și spiritul de jertfă al societății maghiare să se dovedească din nou în măsură cât se poate de impunătoare în rezultatul împrumutului, pe atât de important interes public să leagă și de aceea, ca subscripțiile să abată cât se poate de puțin dela menirea lui actuală capitalul elocut spre susținerea vieții economice și de credit a țării, și să se folosească spre acelea în rândul cel dintâiu banii, ce sac nefolosiți.

„Ar fi foarte de dorit, ca partea cât mai mare a depunerilor elocate la institutele de bani să se întrebuinteze și pe mai departe spre îndestulirea indigențelor de credit ale ținutului respectiv, și ca masa signărilor împrumutului să-și afle acoperirea nu din acestea, ci din alte izvoare, ce sunt la îndemână.

„Războiul a pus în circulație foarte mulți bani. E dureros, că spre scopul de a purta războiul au trebuit, să se folosească și multe mijloace (cai, vite cornute, ajustări etc), cari proprie ar avea menirea de a asigura continuarea economiei naționale. Contravalorile de bani corăspunzătoare valorilor acestora au ajuns în mâna poporului. Dar ele, din diferite pricini, în parte mare zac nefolosite la respectivii posesori. Ar fi problemă cu adevărat salutară, ca capitalul acesta nefolosit să se mobilizeze și respectivii să se capaciteze, ca măcar o parte a lui să-l întrebuinteze spre a signa împrumutul de războiu.

„Știu, că problema aceasta nu este ușoară. Doară poporul eel în chestii economice conservativ și de multeori neîncrezător trebuie dus pe un teren, ce-i este neobișnuit. Are,

să se împrăştie neîncrederea lui, ba el are, să se lumineze și convingă despre firea ade-vărată a împrumutului de stat. Asta e o problemă, care chiar pentru greutatea ei se impune în rândul cel dintâi celor ce pe seama poporului sunt în toate împrejurările vieții sfetniciei încrezuți ai poporului împre-jurați de dragoste și de încredere. Între aceștia însă eu în rândul cel dintâi preo-țiimea și cer conlucrarea ei sirguincioasă și activă provocându-mă la interesele naționale cele mari, ce sunt legate de reușita afacerii acesteia.

„Nu peste mult se va publica apelul referitor la împrumut. Atuncia spre sub-scripție va fi răgaz numai de câteva săptă-mâni. Cunoscând greutatea acțiunii ce o am înaintea ochilor, știind, că spre luminarea și convingerea poporului se cere răgaz, mă îndrept deja de acum către Escelența Ta cu rugarea, ca să binevoiască a provoca spre aceasta și a îndrepta în chip corâspunzător preoțiimea de sub conducerea sa.

Publicând recercarea aceasta recercăm din parte-Ne Ven. cler arhidiecezan, să pli-nească așteptările exprese într'ânsa.

„Papa cel negru“. Sub acest titlu „Românul“ de Joi (Nr. 88.) publică un arti-colaș în fruntea informațiilor — în care ocupându-se de alegerea de general al Ie-zuitilor, se năpustește, cu toată furia asupra acestui „Ordin infricoșat“, pe care îl acuză de cele mai negre crime.

Dacă am fi citit aceste rânduri în re-vista ovrască „Facla“, sau în cutare organ social-democrat, treceam la ordinea zilei. Dar cetindu-le în „Românul“, trebuie să ne oprim asupra lor.

Intrebăm deci pe confrății dela „Ro-mânul“: Cred d-lor, că un atare articol poate să apară într'un organ național, care n'are nici un motiv de a jeni convingerile reli-gioase a jumătății cetitorilor, ce-l sprijinesc?

E compatibilă această atitudine, cu aceea a unui organ național „autorizat“?

Noi credem că nu.

Și că rău a făcut „Românul“, publicând acest articol, fie el datorit chiar condeiului competent“ al unui poet futurist!

Consiliul ministrilor din Roma.

Se telegrafiază din Roma: Ieri în 8 crt. a avut loc consiliul ministrilor italieni, care s'a con-tinuat și după amiază. În ministeriul de externe s'a observat multă agitație. S'au prezentat la Sonnino toți consuliile statelor, cu care s'au întreținut mai mult timp.

După consiliul ministrilor, care s'a ținut eri 10 crt. ministrul de externe Sonnino s'a întreținut cu principele Bülow, cu principele Ghika, consulul român și contele Macchio ambasadorul Austro-Ungar.

Prorogarea parlamentului ita-lian. „Agenția Stefani“ anunță, că prin decret regal, apărut ieri, deschiderea Sena-tului și Camerei a fost prorogată până în 20 Mai.

Camera ungară. Ședința se de-schide de președintele Szász Károly la 11 ore. Se cetește scrisoarea deputatului Con-stantin Burdia, în care el abize de mandatul de deputat pentru morbul cronic. După rezolvirea formalităților obișnuite, se trece la ordinea de zi.

În programul ședinții de azi figurează două proiecte actuale: primul e proiectul de lege care cuprinde amplificarea dispozițiilor excepționale, cum sunt cele date în caz de războiu, iar al doilea proiect dispune repre-sarea abuzurilor comise cu furnizarea arti-cilor pentru miliție.

La proiectul pentru amplificarea dispo-zițiilor excepționale în caz de războiu vor-bește deputatul Illés.

Giesswein întreabă că ce dispoziții va lua guvernul, ca alimentația publică să nu sufere?

Tisza prim-ministrul reflectează anti-vorbitorului, că guvernul se ocupă cu asi-gurarea recoaltei viitoare. Guvernul a emis o ordinațiune, prin care este strict interzis să se vândă recoalta anului 1915. Va pune la dispoziția economilor creditul necesar, astfel ei nu vor fi nevoiți să-și vândă recoalta.

Comisiunii, care se va forma, din toate clasele societății, fără deosebire de partide, i-se vor încredința agendele, ca aceasta chestie să se rezolve cu toată acurateța.

Niamesny Mihály, vorbește despre pro-iectul, prin cari se pedepsesc abuzurile co-mise cu transportarea articilor, designați pentru miliție. Propune proiectul spre pri-mire, motivând, că paragrafi din codul penal, în cele mai multe cazuri, nu ne oferă destulă rigoare contra acestor abuzuri.

Balogh Jenő, ministrul de justiție, de-clară, că relative e mic numărul acelor, cari prin abuzuri au făcut necesară vo-tarea acestui proiect. Primele abuzuri, cu furnizarea pentru miliție, s'au descoperit în toamna anului trecut, când ministrul de justiție a emis o ordinațiune oficiilor jude-cătorești, în care le atrage atenția, ca în contra acestor abuzuri să purceadă cu toată rigoarea, și să le aducă urgent la cunoștință ministeriului.

Textul original al proiectului nu pre-vede puterea retroactivă. De aceea s'a propus proiectul așa, căci în știință și codul penal se valorizează principiul, că crima nu se poate pedepsi, numai pe baza legii, care este de mai înainte în vigoare.

În războiul actual ne jertfim nu numai viața și averea noastră, ci și a acelor, cari aparțin de noi, iar cari comit crime prin înșelarea armatei, arată, că mai mult pre-țuesc viața lor, decât onoarea patriei. Pro-pune proiectul spre primire.

Sághy Gyula, desvoaltă punctele de vedere a partidului independenței. Infamii, cari într'un mod revoltător au periclitat viața și sănătatea oastei, trebuie să fie pedepsiți

FOIȚA.

Un îndemn la lucrul câmpului.

(Discurs rostit de prot. G. Simu la institutul penitențiar din Ibașfalău.)

(Continuare.)

Dar dintre câte poziții sunt în societatea omenească este una, pe care omul modern nu a cinstit-o pe cât trebuie; — și a tre-buit să ne bată Dumnezeu cu flagelul răs-boiului, ca să înțelegem în sfârșit că *economul*, lucrătorul de pământ e „talpa țării“, că el e baza pe care se edifică mărirea unei patrii, că el e indispensabil între toate îm-prejurările vieții!

De aceea vor zice acum „mea culpa“ toți acei oameni, cari în mărirea lor deșartă, n'au cinstit mâinile bătătorite de muncă, cari poartă sapa și coasa.

Acum poate vedea oricine, că: după mirosul sudorilor crunte, pe cari nasurile fine nu-l poate suferi — trăim cu toții; — și trebuie respectate acestea sudori crunte,

căci ele contribue la mărirea patriei în locul prim.

Plugarul și lucrătorul de pământ nu numai că aduce celea mai mari servicii ne-amului omenesc prin aceea, că silește pământul să dea hrană tuturor viețuitoarelor, ci e și cel mai bun la suflet și mai blând.

Aceasta pornire a sa spre blândete, spre religiositate și binefacere provine de acolo, că fiind el pururea în mijlocul naturii, espus fiind la toate caprițiile ei — vede, că toate vin dela Dumnezeu, înțelege greutățile și suferințele lumii mai bine ca alți oameni, din alte clase sociale.

De aceea nu m'am mirat nici decum de următoarea întâmplare, ce voiu să vi-o povestesc acuma:

Am fost însumi de față, când în mai multe rânduri, au pornit de aici din Ibaș-falău voinicii țerii pe câmpul de luptă. Era prin luna lui August.

Dupăce dinaintea bisericii armeno-cato-lice preotul în odăjdii bisericesti, a biucuvântat armele lor și a implorat dela marele Dumnezeu „îvingerea“, care are să vie... i-am văzut pe acești soldați mândrii și îm-podobiiți cu flori.

Era ceva măreț!

Flori culese de mâni gingașe, decorau pepturile, pe cari mai târziu aveau să atârne medalii. Până și cupeele dela tren erau obduse cu flori.

Elita doamnelor și domnișoarelor din acest oraș, n'au pregetat ași lăsa casa și lucrul, și au alergat la gară, unde ceasuri întregi pregăteau girlande de flori pe seama eroilor fiitori și decorau cupeele.

A fost un moment înălțător acesta!

Trenul pornia apoi încet și maiestos încărcat de flori și de tot ce avea patria mai prețios, de eroi, iar Doamnele fluturau batistele în aer.

... Și cu toate acestea pe mine m'a pătruns mai mult un alt moment.

Au sosit adecă în o zi de târg (măr-turie) vre-o 500 de răniți și bolnavi de pe câmpul de luptă, acum prin luna Martie, și au trecut în un convoiu jalnic și trist, dela casarma husarilor spre gimnaziul de stat, transformat în spital. Ce deosebire între August și Martie!

Mergeau încet, mai încet decât cum mergi cu mortul spre cimiter. Haine murdă-rite de tina de prin Galiția, fețe palide și subte, ochi aprinși de friguri și dureri, — răniți și bolnavi. Mi-s'a strâns inima. Erau

cu toată asprimea legii. Amintește marile abuzuri, ce au fost la un spital militar din capitală.

Un întreprinzător, care furniza pentru 20 spitale din capitală și tot pentru atâtea din provincie, a livrat ostașilor cantități de alimentație foarte reduse.

Abuzurile aceste au fost demascate de medicul spitalului. Medicul a pretins ca întreprinzătorul să rebonifice cantitățile subtrase de alimentație, la acestea pretenziune întreprinzătorul a răspuns: „Cu mine nu ajungeți nimic, fiindcă eu am protectori, cari mă scapă“. Aproabă constatarea făcută de ministrul de justiție, că înșelăciunile aceste nu sunt generale, dar oricât de sporadice sunt, e necesar să se aducă cele mai severe legi, ca să se înfioare toți de aceste crime.

Gedeon, din partidul constituțional, primește proiectul. Dacă ne vom cugeta la sârmanii ostași, cari au suferit pentru abuzurile, ce le-au comis furnisorii pentru armată, trebuie să se sancționeze codul penal, ori cât de aspru ar fi. Judecătorii trebuiesc îndrumate ca pe cei vinovați să nu-i lase liberi nici pe lângă garanția cauției.

La proiect mai vorbesc *Stranyovszky*, *Esterházy*, toți votează pe lângă proiect. După verificarea protocolului notarial, ședința se încheie la 3 ore după amiază.

Războiul european.

Budapesta, 9 Maiu. (Oficial).

Coloanele noastre au trecut culmea Carpaților, în urmărirea rușilor scoși din pozițiile, cari sunt situate pe înălțimi. În Ungaria nu mai sunt dușmani. În Galiția luptele decurg. Trupele aliate, în toiul luptelor victorioase, au depășit de pe frontul, care se estinde între pasul Uzsok, Komanca, Krasno, Debisa și Sezucin. Se dau lupte violente pe secțiunea de ost a pasului Uzsok,

scumpii noștri, mărirea patriei, cari au îndurat totul pentru mărirea ei.

Erau cei botezați cu foc!

... Și n'am văzut nici o Doamnă, care se arunce flori pe ei (adevărat că în Martie sunt puține flori), deși mi-se pare că „aceștia“ erau adevărații eroi.

Am văzut însă altceva și m'am cutremurat.

Femei țerance alergau după ei, cu ochii plini de lacrimi, își desfăceau desagi, scoteau din ei, care ce avea: una pâine albă, alta mai neagră, alta colac, iar una își scoase turtuția ce numai mai înainte a cumpărat-o pentru vre-un odor bălan de acasă — și le întindeau soldaților.

Eroii luau tot, mulțâmiau, duceau la gură și mergeau mâncând!...

Mâncare trebuie soldaților acum, iubitorilor, mâncare și nu flori.

Și mâncarea le-o procură cei cari muncesc pământul!

O patria mea, — am gândit, văzând pe țărancele miloase — iată adevăratele tale copile, cari n'au flori, dar au lacrimi și pâine.

(Va urma).

și pe frontul sud-ostic din Galiția. Trupele noastre au ocupat mai multe poziții inimice. Luptele decurg pe înălțimile ce se estind spre ost de Ottinya. Capul de pod bine întărit dela Zalescyk, pe care au voit să-l păstreze rușii în lupte crâncene ce au decurs de săptămâni, ieri l-au ocupat prin asalt trupele noastre. Rușii au fost respinși peste Dniestru. Am făcut prizonieri 3500 ostași.

Berlin, 9 Maiu. (Oficial).

Frontul apusean: În continuarea atacului dela Ypern, am respins pe inamic din pozițiile cari sunt situate între Fortuin și Cheluvelt. Am ocupat localitățile Fraiesenderg și Verlorenkôk, prin ce am luat în posesiune înălțimile de mare importanță, ce se estind deasupra regiunii Ypern. Până acum am făcut prizonieri 800 englezi între cari și 16 ofițeri. S'a zădărnicit complet atacul inamicului, dat spre nord-ost de înălțimea Loretto. La Labasse și Vitri (spre ost de Arras) am silit să aterizeze un aeroplan dușman. Spre vest de Perthes am respins atacul parțial al francezilor. În Argonne, între Maas și Mosel, precum și în Vogezi, în decursul zilei n'a obvenit nici un eveniment marcant.

Frontul ostic: În Libau am capturat cantități considerabile de muniție. Dușmanul a contras mari puteri la Mittau, dinaintea cărora s'au retras încet diviziile noastre, cari au fost concentrate înaintea acestui oraș. După nimicirea unui escadron rusesc spre nord-ost de Kawna, am nimicit radical linia ferată dintre Vilna și Sacole. Am strâns resturile alor patru escadroane rusești, cari au fost respinse la Niemen și Sveducki. Aceste resturi aparțineau, probabil, de trupele, cari au fost bătute în 6 și 7 crt. lângă Rozierie. Am respins noile atacuri rusești date asupra pozițiilor noastre de lângă Pilica. Dușmanul a suferit pierderi imense.

Frontul sud-ostic. În urmărirea inamicului care se retrage, generalul Marckensen, după luptele de lângă Besko și Fristok, a trecut peste râul Wislok.

Față de opresiunea trupelor aliate, cari luptă spre ost și nord de Tarnow, inamicul se retrage în direcția Mielec și peste Vistula. Trupele germane au respins pe ruși din pozițiile situate dela Mezôlaborc în direcția liniei ferate Sanok.

Budapesta, 10 Maiu. (Oficial).

Oastea a treia rusă, respinsă cu pierderi imense din Galiția apuseană și Carpați, fiind constrânsă de opresiunea ce vine din ambele părți, se concentrează pe sectorul din jur de Sanok și Lisko.

Oastea aliată, față de aceasta multime, înaintează cu succes, și în apus s'au eluat trecerea peste râul Vyslok, iar spre sud au ajuns linia Dwernik—Baligrod—Bukowsko. Pe secțiunea de nord din Galiția apuseană, trupele din Austria-superioară, Salzburg și Tirol,

prin asalt au ocupat mai multe localități, situate spre ost de Debica. Numărul prizonierilor din Galiția vestică se ridică la 80.000, la cari se adaugă 20.000 de prizonieri, făcuți în luptele din Carpați. A treia oaste rusă, care se compune din 5 corpuri de armată, al 9, al 10, al 12, 24 și al 3-lea corp de armată caucazian și din mai multe diviziuni de rezervă, până acum numai în prizonieri a avut o pierdere de 100.000 ostași. La aceștia, dacă mai adaugem numărul morților și răniților, întregă pierderea se ridică circa la 150.000, iar pierderea de muniții, după calculul de până acum, se ridică la 60 tunuri, 200 mitralieze. În Galiția sud-vestică luptele se desfășură. Prin contra-atacul de pe înălțimea situată spre ost de Ottinya, am reocupat o grupă mare dela inamic.

Berlin, 10 Maiu. (Oficial).

Frontul apusean. Pe țărmurul mării, la Duenah am cucerit teren. Înspre Nieport am ocupat mai multe tranșee și am capturat mai multe mitralieze. Ieri noapte, dușmanul prin un atac a ajuns până la Lombartzyde, dar l-am respins numai decât. În Flandria cucerim teren. La Verlorenhac am făcut prizonieri 162 ostași englezi. Înspre sud-vest de Lille s'a început marea ofenzivă franceză, ca răspuns la succesele noastre din Galiția. Atacul e îndreptat asupra pozițiilor ocupate de noi, cari sunt spre ost de Flembay, Richebourg lângă Neuville și Arras.

Inimicul a aruncat în luptă patru noi corpuri de armată, afară de puterile, cari au fost concentrate de mai mult timp pe frontul acela. Cu toate aceste am respins aproape pretutindeni atacurile repetite ale inamicului, cu grele pierderi pentru agresori. În special se referă aceasta la încercările engleze. Am făcut prizonieri 500 ostași. Numai în jur de Careny Neuville i-a succedat dușmanului să pătrundă în primele noastre poziții. Contraatacul decurge. Spre nord de Steinebrük, în valea Fecht, dușmanul folosindu-se de ceață deasă, s'a așezat aproape de pozițiile noastre, de unde l-am respins și i-am distrus tranșeele.

Azi diminează un aeroplan de al nostru a aruncat câteva bombe asupra locului întărit Southant dela gura Temhse.

Frontul ostic. Situația e neschimbată.

Pe frontul sud-ostic: Cu toată rezistența nouilor puteri inimice, trupele aliate de sub comanda generalului Markensen au alungat pe inamic din toate pozițiile, și au făcut prizonieri peste 12 mii ostași, și au capturat multă muniție. Numărul prizonierilor făcuți de aceste oaste, începând cu datul de 2 Maiu, se ridică peste 80.000 ostași. Ariergardele noastre au atins secțiunea dela Stenica, și au ajuns la Przekank și la Vizloca inferioară. Prigonirea inamicului continuă.

Cătră domnii abonați ai „Unirei“.

Invităm stăruitor pe stimații noștri abonați ca să binevoiască a ne trimite cu degrabă abonamentul. Mai ales domnii restanțieri, sunt cu tot respectul rugați, să nu-și uite de restanțele ce le au. Unirea trebuie să existe mai departe și mai ales în clipele acestea. Noi din parte-ne am adus și aducem toate jertfele ca să-i facem posibilă apariția. Dar în fața unei regretabile indiferențe, ce observăm la o mare parte a abonaților, vom fi nevoiți să luăm hotărâri, a căror urmări numai favorabile nu vor fi intereselor clerului. Preoțimea noastră a primit acum congrua. Rugăm mai ales pe d. restanțieri să binevoiască a ne trimite restanțele și în rate, noi din parte-ne le facem toate înlesnirile. Altcum nu mai putem continua în felul de până azi, căci ne copleșesc datoriile. Adresăm un călduros apel mai ales domnilor proto-popi, rugându-i să ne dea cu degrabă mână de ajutor la încasarea restanțierilor. Noi credem, că orice om de inimă înțelege situația și va grăbi să se achite de o datorie, care azi e obștească față de presă.

Diverse.

„Unirea“ iarăși supusă cenzurii preventive. Procuratura din Alba-Iulia ne avizează, că ministrul de justiție a ordonat cu datul de 24 Aprilie controlul de presă excepțional privitor la „Unirea“. Numărul de azi e deja trecut prin cenzura preventivă. Cerem scuzele abonaților, dacă în urma acestor dispoziții excepționale foaia nu va ajunge la timp la locul de destinație.

Din cauza sfintei sărbători (In. Domnului), nrul proxim al ziarului nostru va apărea Sâmbătă în 15 a l. c. la orele îndatinat.

Contribuirea regelui la împrumutul de războiu. Direcțiunea fondurilor familiare regești, la ordinațiunea regelui, a asignat pentru împrumutul de războiu 5 milioane cor., și tot atâta și pentru Austria.

Căderea lui Burdia. Președintele Camerei a anunțat în ședința de azi, că deputatul Caransebeșului Constantin Burdia și-a depus mandatul. Burdia așadar, vestitul Burdia, nu mai există. S'a scufundat iarăși în neantul de unde a răsărit și din care sigur n'are să mai răsară vre-odată. Foile

maghiare anunță, că Burdia ar fi fost amestecat în liferările armatei și direct provocat de partidul muncii, ca numai decât să repășească din partid. Burdia a crezut însă, că e mai bine, dacă își depune mandatul. Așa se termină o carieră „Incepută ca păzitor de capre și dusă până la dignitatea de consilier aulic“ vorba unei foi din capitală. Sic transit gloria mundi.

Grecia rămâne neutrală. Colaboratorul ziarului „L'Independent“ a conferit mai mult timp cu regele Greciei Constantin, care i-a declarat următoarele: Intre altele suveranul și-a exprimat regretul văzând, că a fost rău interpretat în Franța discursul său pe care la rostit în 1914 la Postdam. Suveranul a vorbit despre politica internă a țării. În chestia atitudinii Greciei regele a declarat formal, că Grecia va menține neutralitatea atât timp cât va cere interesele ei.

Scufundarea vasului „Luzitania“. „Agenția Reuter“ din Londra telegrafiază că vaporul „Luzitania“ a fost scufundat ieri după amiază. Vaporul s'a mai menținut la suprafață 20 minute; pasagerii și echipajul ar face un total de 1.900 persoane. „Luzitania“ e unul dintre cele mai mari și mai reperi vase comerciale engleze. El avea 31.550 tone, 25 noduri viteză și era printre vasele subvenționate și la dispoziția amiralității.

După declarațiile amiralității engleze vaporul „Luzitania“ n'a fost înarmat, dar acestea afirmări nu se pot proba cu nimica. „Luzitania“ aparținea flotei de războiu, iar de altă parte nu se poate presupune ca să fi pornit nepregătit pe un drum așa de lung. Declarațiile făcute de cei salvați arată evident, că vaporul a fost provăzut cu tunuri. Scufundarea năii „Luzitania“ e cea mai mare lovitură pentru Anglia.

Cu o săptămână înainte de pornirea năii „Lusatania“ din port, ambasada germană din Washington a publicat în ziarele americane următorul aviz: Atragem atenția celor, cari voesc să călătorească în Europa, că între Germania și aliați decurge războiu, și că insulele britice încă sunt în zona de războiu. În înțelesul unei note, trimisă nouă de guvernul german, toate năile provăzute cu pavilion englez sau al aliaților, sunt expuse primejdiei de a fi scufundate. Pasagerii, cari voesc să călătorească pe apele declarate de teren de războiu, își expun vieța.

Circulația de pachete pentru posta militară. După noua ordinațiune a ministrului de comerț, începând cu datul de 10 crt. se pot speda pachete până în 14 crt. inclusive pentru următoarele poste de războiu: 10, 11, 14, 23, 26, 30, 31, 39, 51, 59, 60, 80, 86, 91, 96, 99, 100, 102, 108, 109, 123, 130, 140, 143, 153, 154, 155, 186, 200, 201, 203, 213, 354. După 14 crt. numai la postele sub numerii 11, 39, 51 și 186 se pot primi pachete pentru privați.

Pregătirile flotei Japoneze. Se telegrafiază din Tokio, că în cazul când China, după expirarea termenului stabilit în ultimul, nu primește condițiile japoneze, ambasadorul Mikadului va părăsi Pekingul. Armata și flota japoneză au primit ordinul să fie gata spre a putea pleca îndată spre locurile, cari le sunt indicate.

Nouii bani de 10 și 20 fileri. Cantitatea de bani mărunți nefiind suficientă pentru ca circulația să nu fie împiedecată, guvernul ungar în conștătere cu cel din Austria au

lăsat să bată noi bani de 10 și 20 fileri pe cari i-au și pus în circulație începând de Luni. Cincizeci de procente din noile aliageți aramă, patruzeci zinc și zece nickel. Formatul și greutatea nu diferă de a celor vechi, de cari se deosebesc numai prin culoare și prin gravura de pe dos.

Notabilități geambași de cai. Deputatul Huszár, din partidul poporal, într'una din ședințele Camerei a arătat cu date pozitive ce abuzuri au comis autoritățile cătorva comitate. Intre persoanele aceste multe aveau rolul de conducători ai societății. Una dintre cele mai marcante figuri ale comitatului Ugoesa, inițiatorul acestor furnizări ilegale, se prezenta la comisia de asentare a cailor pentru miliție cu cei mai frumoși cai, pe cari comisia li asentă, fără să-i preieie imediat. Când se fixa timpul pentru prezentarea cailor, geambașul nu prezenta caili înscriși în lista de asentare, ci o specie de cai cu mult inferioară celor adevărați. Cu specia cea bună de cai se prezenta la alte comisii, unde iarăși repeta metoda de mai înainte.

Geambașul acesta avea mulți complici, cari fiind în legătură cu prim-pretorul din Sătmar cutrierau satele și îndemnau pe proprietari să le vândă lor caili, căci și așa îi va lua statul cu puterea, fără să le restituie ceva. Proprietarii, lăsându-se amăgiți de spusese lor, mai ales, că geambasii se prezentau ca și emiși de prim-pretorul, le vindeau caili pe un preț destul de bagatel. Cu caili se duceau la comisia de asentare, a cărei președinte era prim-pretorul în numele căruia ei își jucau rolul, și aici îi vindeau cu prețuri triple. Afacerea acestor geambași de cai se pertractează în Sătmar cu multă agitație. Câțiva dintre ei sunt arestați.

Distincții militare. Inregistrăm o nouă serie de soldați români, decorați pentru vitejia lor dovedită în fața dușmanului:

Crucea preoțească pentru merite cl. II. s'a conferit preotului militar gr.-or. Iosif Serafin dela reg. 31.

Cu lauda prea înaltă (*Signum laudis*) au fost distinși medicul sup. f. r. Dr. Nicolae Marcovici, căpitanul Anastasiu Safrano, dela reg. 1 de husari.

Necrolog. † Ioan Papiu paroh gr.-cat. al Vestemului după un morb îndelungat, împărtășit cu sfintele taine, azi în 8 Maiu 1915 la orele 9 a. m., a trecut la cele veșnice în anul 75 al vieții și 41-lea al preoției.

Rămășițele pământeste ale adormitului în Domnul s'au ridicat din casa mortuară a cimiterului central din Sibiu de unde se vor depune spre veșnică odihnă în acelaș cimiter Luni în 10 Maiu st. n. a. c. la orele 2 d. a.

Odihnească în pace!

Posta Administrațiunii.

Am primit și chităm abon. dela: *Mosóbánya* pe 1/1—1/5 1915. — *Dezmir* pe 1915 sem. 1-iu. — *Alsóvisó* pe 21/3 1913—21/3 1915. — *Felsőbúdk* pe 1/7 1912—1/7 1913. — *Mezőrűcs* pe 1915. — *Tékepaták* pe 1/9—31/12 1914. — *Reun. Ticvaniul mare* pe 1915 sem. 1-iu. — *Bocsig* pe 1/9 1911—1/9 1913. — *Bilbor* pe 1915. — *Vad (Făgăraș)* pe 1915 sem. 1-iu. —

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Augustin Gruția.